

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Zonnewijzer

Plaats : Heerhugowaard
BRIN nummer : 25KE|C1
Onderzoeksnummer : 282344
Datum onderzoek : 16 en 18 maart 2015
Datum vaststelling : 11 juni 2015

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	10
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	12
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	13
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	17

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

De Zonnewijzer heeft haar kwaliteit op orde. De inspectie handhaaft dan ook het basisarrangement.

- De eindresultaten die de school in de kernvakken behaalt, zijn over drie jaar gezien voldoende. De resultaten vertonen een stijgende lijn en het perspectief voor volgend jaar is gunstig.
- Het leerstofaanbod van de school voldoet aan de kerndoelen en is geschikt om het onderwijs af te stemmen op verschillen tussen leerlingen.
- De leraren leggen duidelijk uit en werken zoveel mogelijk volgens het instructiemodel dat zij met elkaar hebben afgesproken.
- De school analyseert toets- en observatiegegevens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.
- De school kenmerkt zich door een positief en veilig schoolklimaat.
- Het team werkt op professionele wijze aan de verdere verbetering van het onderwijs.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

Kwaliteitsoordelen op de tien onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij deze standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Cognitieve eindresultaten			•		

De eindresultaten van De Zonnewijzer zijn voldoende. De resultaten die groep 8 in 2015 en 2013 op de toetsen van het leerlingvolgsysteem voor rekenen en wiskunde en begrijpend lezen behaalde, liggen boven de ondergrens die de inspectie bij haar beoordeling hanteert. In 2014 liggen die resultaten daaronder. Het perspectief voor de eindresultaten van volgend jaar is gunstig, aangezien de huidige groep 7 boven de ondergrens van de inspectie scoort.

De school heeft nog geen systematiek ontwikkeld om aan te tonen dat leerlingen zich ook in brede zin voldoende ontwikkelen, bijvoorbeeld op wereldoriëntatie en/of mondelinge communicatie, leergebieden die een belangrijke plaats innemen in het Jenaplanonderwijs. Verder staat de school voor de uitdaging om aan te tonen dat de resultaten die zij behaalt, passen bij haar leerlingenpopulatie. In dit verband is het zaak doelen op schoolniveau te formuleren voor in ieder geval de basisvaardigheden taal, lezen en rekenen.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod			•	
2.2	Zicht op ontwikkeling			•	
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning			•	

De school biedt haar leerlingen een eigentijds leerstofaanbod, waarbij zij de laatste jaren met name heeft geïnvesteerd in nieuwe methoden voor begrijpend lezen en rekenen/wiskunde. Voor leerlingen die meer aankunnen, heeft de school materialen in huis die binnen de reguliere groep kunnen worden ingezet. Daarnaast zet de school onder andere ouders in om talentvolle leerlingen extra uit te dagen op het gebied van wereldoriëntatie. Voor aardrijkskunde en geschiedenis gebruikt de school reguliere methoden. Daarnaast organiseert het team verschillende projecten. Aangezien wereldoriëntatie een belangrijke pijler is binnen het Jenaplanonderwijs, kan dit vakgebied nog verder uitgebouwd worden. De school heeft dit zelf ook als ambitie geformuleerd. Ditzelfde geldt voor de doorgaande lijn en dus de opbouw in moeilijkheidsgraad voor andere belangrijke elementen binnen het Jenaplanonderwijs, zoals de verschillende kringen (mondellinge communicatie), drama (in het kader van de vieringen) en het maken van werkstukken.

De sociaal-emotionele ontwikkeling neemt een belangrijke plaats in binnen de school. Naast het werken met duidelijke gedragsregels en -afspraken hanteert het team een gestructureerd aanbod om de sociaal-emotionele ontwikkeling te stimuleren. Het afwisselend werken in stam- en instructiegroepen bevordert bovendien het gevoel van een leefgemeenschap binnen de school.

In de groepen 1/2 werken de leraren thematisch, waarbij ze een methode als bronnenboek gebruiken. In de thema- en dagplanningen is echter niet goed zichtbaar in hoeverre de activiteiten binnen deze groepen gericht zijn op de tussendoelen die van belang zijn voor een goede aansluiting naar groep 3. Ook de differentiatie binnen de kleutergroep zelf is niet terug te vinden in de planning.

Het team hanteert een instructiemodel als leidraad om gestructureerd en doelmatig les te geven en zo goed mogelijk af te stemmen op de onderwijsbehoeften van verschillende (groepen) leerlingen. In de meeste lessen is deze didactiek voldoende herkenbaar. De leraren geven aan dat de recent ingevoerde methoden hen goed ondersteunen bij het werken in drie niveaugroepen binnen een leeftijdsgroep. Opvallend is de rust die er in de hele school heerst, zowel tijdens het wisselen van instructie- en stamgroepen als tijdens het werken in de (gecombineerde) stamgroep.

De Zonnewijzer heeft de afgelopen tijd sterk ingezet op het organiseren van een duidelijke zorgcyclus. Een belangrijk aandachtspunt daarbij was om de extra begeleiding die leerlingen krijgen, toegankelijk te maken voor de verschillende leraren die hen begeleiden. Naar aanleiding van een analyse van toets- en observatiegegevens passen leraren het onderwijs zo goed mogelijk aan op de ondersteuningsbehoeften van leerlingen. Aandachtspunt is om de analyse van

de beginsituatie zo inzichtelijk en efficiënt mogelijk vast te leggen. Dit kan ook helpen om het effect van de geboden ondersteuning consequenter te evalueren, gerelateerd aan de ontwikkelpunten die in de beginsituatie van de leerling zijn vastgesteld. Voor leerlingen die op een individuele leerlijn werken of extra ondersteuning krijgen via het samenwerkingsverband stelt de school ontwikkelingsperspectieven op.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid				•

Er heerst een positief, veilig en stimulerend schoolklimaat op De Zonnewijzer. Zowel de ouders als de leerlingen met wie de inspectie een gesprek heeft gevoerd, zijn hier uitgesproken positief over. Zij roemen de open en laagdrempelige sfeer, vinden dat er weinig gepest wordt en dat leraren adequaat optreden als dat wel gebeurt. Leerlingen worden hierbij op hun verantwoordelijkheid aangesproken. De structuur van stam- en instructiegroepen, die kenmerkend is voor het Jenaplanonderwijs, dragen op een positieve manier bij aan de verbondenheid tussen leerlingen. Leerlingen voelen zich voldoende uitgedaagd en serieus genomen. Hun vermogen tot zelfreflectie wordt aangesproken doordat zij aan het eind van elke week moeten reflecteren op hoe zij die week hebben gewerkt. Recent heeft de school een leerlingenraad ingesteld, waarmee de betrokkenheid van leerlingen bij zaken die spelen, nog duidelijker belegd is. Het team voelt zich uitgedaagd én gesteund door de directie. Ten slotte heeft onlangs een meting van de veiligheidsbeleving plaatsgevonden onder ouders, leerlingen en leraren. De inspectie gaat ervan uit dat scholen een dergelijke meting eens in de twee jaar uitvoeren, om zo goed zicht te houden op de veiligheidsbeleving binnen de school.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur				•
4.3	Verantwoording en dialoog			•	

Het team van De Zonnewijzer werkt met veel inzet aan de continue verbetering van de onderwijskwaliteit. De nieuwe directeur is ambitieus en heeft het afgelopen schooljaar ingezet op het structureren en vastleggen van werkwijzen en afspraken die gangbaar waren. De school streeft ernaar verantwoordelijkheden laag binnen de organisatie te beleggen. Het managementteam heeft een grotere rol gekregen, met name als het gaat om

coaching van leraren bij het afstemmen op de onderwijsbehoeften van leerlingen. Verder wil de school leergemeenschappen inrichten, die bij voorkeur worden gecoördineerd door leraren met een specialisme op het betreffende gebied. Tevens wil de directie ruimte scheppen voor intercollegiale consultatie om het leren van en met elkaar te stimuleren.

Ook als het gaat om de evaluatie van de resultaten, hebben de leraren een belangrijke rol. Gezamenlijk stellen zij jaargroepanalyses op, waarbij zij verklaringen zoeken voor behaalde resultaten en voorstellen doen voor acties om deze zo nodig te verbeteren. Op eigen initiatief hebben leraren voor het komende half jaar doelen gesteld die zij passend vinden voor hun jaargroep. Het is nu zaak om ook op schoolniveau te bepalen welke resultaatdoelen de school passend vindt, gezien haar leerlingenpopulatie.

Op bestuursniveau wordt gewerkt aan een systematiek van zelfevaluatie met behulp van audits door scholen onderling. De laatste audit is op verzoek van de directie gericht geweest op de afstemming van het rekenonderwijs op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Een samenvattende analyse van deze zelfevaluatie, met conclusies en vervolgstappen, is nog niet beschikbaar. Ook heeft de school nog geen planning van onderwerpen die geaudit worden om zo het onderwijsproces over een reeks van jaren onder de loep te kunnen nemen. Voor het huidige schooljaar heeft de directie een schoolontwikkelplan opgesteld. Daarin is omschreven wat de speerpunten zijn voor dit schooljaar. De uitwerking hiervan is nog wel vrij globaal; doelen, termijnen en verantwoordelijkheden zijn beperkt concreet gemaakt.

Ouders zijn tevreden over de informatievoorziening over lopende zaken. Zij noemen bovendien zowel de directie als het lerarenteam zeer benaderbaar. De meer onderwijskundige verantwoording, over de kwaliteitsverbetering waar de school aan werkt en de resultaten die zij haalt bij de basisvaardigheden, kan echter transparanter. Deze is nu vooral op de medezeggenschapsraad gericht en minder op alle ouders. De school heeft geen specifiek beleid om de grotere groep van ouders te betrekken bij het bepalen van speerpunten in het kwaliteitsbeleid.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op Zonnewijzer. Daarnaast heeft de inspectie de school en het bestuur gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

Stichting Flore en het team van de Zonnewijzer zijn blij met het rapport van bevindingen kwaliteitsonderzoek van 16 en 18 maart 2015. Voor alle kwaliteitsgebieden een oordeel tussen voldoende en goed. Dat stimuleert het team van basisschool de Zonnewijzer in haar ontwikkeling en sluit bovendien aan bij haar uitgangspunt 'van goed naar beter'.

Verbeteringen zijn dus altijd mogelijk, zoals ook blijkt uit het positieve rapport. En, ook prettig, het team herkent zich in de verbeterpunten. De Zonnewijzer maakt een uitgebreide analyse van dit rapport, wat een van de belangrijkste pijlers zal zijn voor het dit jaar nog op te stellen meerjarenplan.

Een globale samenvatting:

Onderwijsresultaten

De cognitieve resultaten zijn voldoende maar bovenal goed in beeld. Eigen ambitieuze doelen zullen worden gesteld en jaarlijks worden gespiegeld aan de populatie van de school. Ook hier geldt het Zonnewijzer principe 'van goed naar beter', waar staan wij en waar kunnen wij dan naar toe.

Naast de cognitieve resultaten wil de Zonnewijzer nu 'de basis' op orde is, meer werk maken van de brede ontwikkelingen van kinderen, welke zo passend zijn voor het jenaplanonderwijs. Naast de geplande ontwikkelingen op het gebied van wereldoriëntatie nemen zij het advies uit het rapport mee om meer accent te leggen op de 'architectuur' en de leerlijnen van onderliggende gebieden als de communicatieve vaardigheden: de kringen, weeksluitingen, stellen/schrijven en het maken van werkstukken.

Het in beeld brengen van de door leerlingen te maken stappen op dit gebied zal 'het team' ook meer bewust maken van de meerwaarde van dit deel van het onderwijs.

Ook het meer zichtbaar maken van het effect van het (algemene) onderwijs in de onderbouw is herkenbaar. Er is een parallel te trekken met de ontwikkeling van wereldoriëntatie.

Zelfevaluatie

De Zonnewijzer gaat zijn eigen route bepalen in de systematiek van de zelfevaluatie welke vastgesteld zal gaan worden door Stichting Flore. Via deze route zal een gestructureerde planning de verschillende kwaliteitsgebieden aan bod laten komen.

Transparantie

Op de Zonnewijzer is niets te verbergen, sterker nog er valt wat te laten zien. Naast het ouderportaal (website) en de communicatie in de Medezeggenschapsraad zullen team en directie van de Zonnewijzer zich beraden op de wijze hoe zij alle ouders nog beter kunnen bereiken en betrekken bij de school.

Ervaringen met het vernieuwde inspectietoezicht

Stichting Flore en het team van de Zonnewijzer waarderen dat er nu meer interactie is tussen inspectie, kinderen, ouders en leerkrachten. Dit geeft een eerlijker en reëler beeld van de praktijk. De terugkoppeling/presentatie aan (een deel van) het team en vertegenwoordiging van het bestuur en ook hier aansluitend de ruimte voor interactie is als zeer waardevol ervaren.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook R.K. Jenaplan basisschool De Zonnewijzer.

Op 16 maart 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: leerlingen, ouders, leraren, intern begeleider en directie;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen.

Op 18 maart 2015 heeft de inspectie nog een aantal zorgdossiers van leerlingen doorgenomen, waarbij de school een toelichting heeft gegeven. Daarna heeft de inspectie een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en een vertegenwoordiging van leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: RESULTATEN IN KERNVAKKEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONTWIKKELINGSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren

gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGBIED 3: KLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke

managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren. In het schooljaar 2014-2015 doet de inspectie met pilots ervaring op met het vernieuwde toezicht. De onderwijsinspectie nodigt u met nadruk uit uw mening, ervaringen en inzichten rond de vernieuwing met ons te blijven delen.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek. Zo hebben we het afgelopen jaar in iedere sector raadplegingen georganiseerd over de hoofdlijnen van onze nieuwe koers en daar veel feedback op gekregen.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende'

of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.

- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.
- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.
- **Medio 2015 eerste evaluaties** - We benutten 2015 om in pilots zaken uit te testen, om zicht te krijgen op eerste effecten van onze vernieuwingen, om zaken bij te stellen, en uiteindelijk ook om te zien waar we het mis hadden. Rond de zomer van 2015 evalueren we de eerste uitkomsten van de pilots en gesprekken en bepalen dan het verdere traject.